

CENTAR ZA INFORMIRANJE I PRIZNAVANJE DOKUMENATA IZ PODRUČJA VISOKOG OBRAZOVANJA

1362

Na osnovu člana 45. stav 1. alineja 7. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 59/07, 59/09), direktor Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja (u daljem tekstu CIP), donosi

PREPORUKE O PRIZNAVANJU NEFORMALNOG OBRAZOVANJA I INFORMALNOG UČENJA

CIP, kao državni informacijski centar,

- poštujući Konvenciju Vijeća Evrope/UNESCO-a o priznavanju visokoškolskih kvalifikacija u evropskoj regiji i njene prateće dokumente;
- poštujući UNESCO-vu Preporuku o priznavanju kvalifikacija i studija u visokom obrazovanju i druge bitne dokumente;
- poštujući odredbe Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini;
- poštujući ustavne nadležnosti organa za priznavanje, odnosno Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, kantonalnih/županijskih ministarstava obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, Odjeljenja za obrazovanje Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te stručnih organa visokoškolskih ustanova određenih njihovim statutima;

preporučuje nadležnim organima za priznavanje u Bosni i Hercegovini:

1. da uzmu u obzir, kod uspostavljanja svojih politika priznavanja, principe sadržane u ovom dokumentu;
2. da promovišu uvođenje ovih principa;

3. da osiguraju da su ove Preporuke dostupne svim zainteresovanim stranama iz oblasti priznavanja visokoškolskih kvalifikacija u Bosni i Hercegovini.

Ove su Preporuke nastale na osnovu Lisabonske konvencije i njenih pratećih dokumenata. Međutim, principi ovih Preporuka mogu se primjeniti i na priznavanje kvalifikacija izdatih u drugim zemljama koje nisu potpisnice Lisabonske konvencije o priznavanju.

DIO I - POJMOVI

Formalno obrazovanje je učenje usmjereno od nastavnika ili instruktora koje se stiče u obrazovnim ustanovama, a prema nastavnim planovima i programima odobrenim od mjerodavnih obrazovnih vlasti.

Neformalno obrazovanje je organizovan proces učenja i obrazovanja usmjeren ka usavršavanju, specijalizaciji i dopunjavanju znanja, vještina i sposobnosti prema posebnim programima koje izvođe organizatori obrazovanja (redovne škole, centri za obuku, kompanije, agencije i slično).

Informalno učenje je neplanirano učenje i sticanje znanja kroz svakodnevne aktivnosti.

Vrednovanje neformalnog obrazovanja i informalnog učenja oblik je priznavanja cijelog raspona znanja, vještina i kompetencija pojedinca, nezavisno o tome da li su stečene unutar sistema formalnog obrazovanja ili izvan njega. Ako su ti oblici učenja vrednovani (priznati, dokumenovani, procijenjeni i/ili certificirani), moguće ih je učiniti vidljivijima i korisnijima za dalje istraživanje ili rad.

Priznavanje neformalnog obrazovanja i informalnog učenja je proces kojim ustanova/institucija potvrđuje da su rezultati učenja koji su postignuti i ocijenjeni u drugom kontekstu (neformalno obrazovanje ili informalno učenje) zadovoljili (neke ili sve) kriterije određenog programa, njegovih dijelova ili kvalifikacije.

DIO II - Opći principi

1. Ove Preporuke uzimaju u obzir činjenicu da zajednički razvoj priznavanja neformalnog obrazovanja i informalnog učenja doprinosi akademskoj i profesionalnoj mobilnosti.
2. Ove Preporuke uzimaju u obzir činjenicu da poboljšanje priznavanja neformalnog obrazovanja i informalnog učenja doprinosi unapređenju evropske dimenzije visokog obrazovanja i ima za posljedicu olakšice za pojedince i evropsko društvo u cjelini.
3. Ove Preporuke pokazuju načine na osnovu kojih se može pomoći u provođenju postupka priznavanja neformalnog obrazovanja i informalnog učenja u Bosni i Hercegovini.

DIO III - Preporuke

1. Preporučuje se nadležnim organima za priznavanje u Bosni i Hercegovini da omoguće priznavanje neformalnog obrazovanja i informalnog učenja.
2. Preporučuje se nadležnim organima za priznavanje u Bosni i Hercegovini da kompetencije stečene neformalnim obrazovanjem i informalnim učenjem vrednuju na isti način kao slične kompetencije sadržane u kvalifikacijama koje su stečene formalnim obrazovanjem pri tome vodeći računa o tome šta osoba zna, razumije i šta je u stanju primijeniti, a ne kakav je program vodio do stečenog znanja, odnosno kompetencija.
3. Preporučuje se nadležnim organima za priznavanje u Bosni i Hercegovini da uspostave jasan i transparentan set kriterija specifičnih za priznavanje neformalnog obrazovanja i informalnog učenja sa rezultatima učenja i kompetencijama kao ključnim indikatorima u priznavanju takvog obrazovanja. Pri ovome nadležni organi za priznavanje sami odlučuju da li će priznavanje rezultata učenja bazirati na pola-

- ganju ispita, rješavanju testova, razgovornim metodama, metodama posmatranja u stvarnom ili simultativnom okruženju i/ili će priznavanje bazirati na dokazima koji su dostavljeni za odgovarajuće rezultate učenja.
4. Preporučuje se nadležnim organima za priznavanje da priznaju samo rezultate učenja koji su prepoznati unutar sistema obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Pri tome se mogu priznati rezultati učenja male skupine kompetencija pa do priznavanja rezultata učenja nivoa kvalifikacije u cjelini.
 5. Preporučuje se nadležnim organima za priznavanje da u rješenju o priznavanju detaljno obrazlože svaki pojedinačni rezultat učenja kao i metode korištene za njegovo priznavanje.
 6. Preporučuje se nadležnim organima za priznavanje u Bosni i Hercegovini da pri razvijanju procedura priznavanja neformalnog obrazovanja i informalnog učenja koriste preporuke, mišljenja, pomoć i iskustva CIP-a.
 7. Preporučuje se nadležnim obrazovnim vlastima da pri uspostavljanju i provođenju procedura priznavanja neformalnog obrazovanja i informalnog učenja uspostave procedure internog i eksternog osiguranja kvaliteta.
 8. Preporučuje se nadležnim obrazovnim vlastima da pri razvoju kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini kompetencije stečene neformalnim obrazovanjem i informalnim učenjem budu prepoznate, čime će se stvoriti pretpostavke za olakšano priznavanje takvog obrazovanja.

DIO IV - Završne odredbe

Ove Preporuke stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-33-1-1609/16

9. decembra 2016. godine
Mostar

Direktor
Prof. dr. sc. **Borko Sorajić**, s. r.